

NOKUTs tilsynsrapporter

Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

September 2012

Institusjon:	Høgskolen i Molde
Dato for vedtak:	13.9.2012
Sakkyndige:	Berit Karseth Kirsti Koch Christensen Roger Säljö Magnus Malnes
Saksnummer:	10/293

Forord

I følge lov om universiteter og høyskoler skal alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning ha et system for kvalitetssikring av utdanningen. NOKUT har fått i oppdrag å evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjon sitt kvalitetssystem blir evaluert.

Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk, besøkte institusjonen 30. mars 2012 og 2.- 4. mai 2012, og leverte sin rapport 20. juni 2012. Komiteen hadde følgende sammensetning:

- Professor Berit Karseth (leder)
- Professor emerita Kirsten Hofgaard Lycke
- Professor Roger Säljö
- Student Magnus Malnes

Rådgiver i NOKUT, Knut Arild Nydal, var komiteens sekretær. NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Høgskolen i Molde, vitenskapelige høgskole i logistikk, som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten består av rapporten fra den sakkyndige komiteen og høgskolens uttalelse til den sakkyndige rapporten. Begge disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 13. september 2012, hvor følgende vedtak ble fattet:

System for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Molde, vitenskapelige høgskole i logistikk, godkjennes.

Oslo, 13. september 2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Evaluering av universiteters og høgskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten	1
1.1	Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Molde ...	1
2	Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Høgskolen i Molde	2
2.1	Presentasjon av Høgskolen i Molde	2
2.2	Hovedtrekkene i kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Molde.....	3
2.3	Den sakkyndige vurdering ved første rundes evaluering	4
2.4	Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet.....	5
2.5	Valg av innretning på evalueringen.....	6
3	Evalueringen – de to fokusområdene	7
3.1	Presentasjon og vurdering av studieutvalgets rolle i kvalitetssikringsarbeidet	7
3.1.1	Presentasjon.....	7
3.1.2	Komiteens oppsummeringer og vurderinger.....	8
3.2	Presentasjon og vurdering av kvalitetsteamenes rolle i kvalitetssikringsarbeidet.....	10
3.2.1	Presentasjon.....	10
3.2.2	Komiteens oppsummeringer og vurderinger.....	11
4	Konklusjon.....	14
5	Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet	15
6	Vedlegg.....	17
6.1	Dokumentasjon fra Høgskolen i Molde.....	17
6.2	Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen	17
6.3	Sakkyndig komité's mandat.....	18
6.4	NOKUTs evalueringskriterier	18
6.5	Uttalelse fra institusjonen	20

1 Evaluering av universiteters og høyskolars system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv, som ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført slike evalueringer siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med slike evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstillende oppfyller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonen. Det gjennomføres to institusjonsbesøk. Under det innledende besøket diskuterer institusjonsledelsen og evalueringskomiteen status i kvalitetsarbeidet og innretningen på evalueringen. Komiteens hovedbesøk ved institusjonen vil inneholde samtaler med ulike grupper og aktører. Komiteen kan her velge å gå mer detaljert inn i utvalgte deler av institusjonens kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbeid.

1.1 Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Molde

Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Molde, har bestått av:

- professor Berit Karseth, Universitetet i Oslo (leder)
- professor Roger Säljö, Göteborgs universitet
- professor emerita Kirsti Koch Christensen, Universitetet i Bergen
- student Magnus Malnes, Universitetet i Oslo

Seniorrådgiver Ole Espen Rakkestad og seniorrådgiver Knut Arild Nydal i NOKUT har vært komiteens sekretærer. Komiteen besøkte institusjonen 30. mars 2012 og 2. – 4. mai 2012. Ved hovedbesøket hadde komiteen samtaler med styret, ledelsen, studieutvalget, kvalitetsteamet ved

bachelorprogrammet i sykepleie, kvalitetsteamet ved bachelorprogrammet i petroleumslogistikk, studenter fra korresponderende program, tillitsvalgte studenter og Læringsmiljøutvalget.

Oversikt over tilsendt dokumentasjon og program for hovedbesøket er lagt ved. Før rapporten ble avlevert, har institusjonen sett et utkast til rapport for å vurdere eventuelle feil eller misforståelser.

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Høgskolen i Molde

2.1 Presentasjon av Høgskolen i Molde

Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk, fikk status som vitenskapelig høgskole fra 1. januar 2010. Høgskolen i Molde ble opprettet som følge av en fusjonsprosess 1. august 1994. Det skjedde gjennom en sammenslåing av Sjukepleierhøgskolen i Molde, etablert 1958, og Møre og Romsdal distrikthøgskole i Molde, etablert 1969. Høgskolen ble samlokalisert fra 2003. Høgskolen er lokalisert i Molde og tilbyr også studier ved høgskolesenteret i Kristiansund.

Høgskolen har to avdelinger:

- Avdeling for økonomi, informatikk og samfunnsfag (ØIS)
- Avdeling for helse og sosialfag (HS)

Under Avdeling for økonomi, informatikk og samfunnsfag har høgskolen åtte bachelorprogrammer, fem masterprogrammer og en ph.d.-utdanning. Disse er:

- Bachelor i petroleumslogistikk
- Bachelor i internasjonal logistikk
- Bachelor i logistikk og Supply chain man
- Bachelor i økonomi og administrasjon
- Bachelor i revisjon
- Bachelor i IT og logistikk
- Bachelor i jus og administrasjon
- Bachelor i Sport management
- Master i Logistics
- Master (erfaringsbasert) i Logistics
- Master i Event management
- Master i samfunnsendring, organisasjon og ledelse
- Master i Team sport management
- Doktorgradsstudium i logistikk

I tillegg kommer fem årsstudier.

Under avdeling for helse og sosialfag har høgskolen tre bachelorprogrammer og ett masterprogram. Disse er:

- Bachelor i sykepleie
- Bachelor i vernepleie
- Bachelor i vernepleie (deltid)
- Master i helse og sosialfag (deltid)

I tillegg kommer fem videreutdanningstilbud

Høgskolen i Molde har om lag 2000 studenter og har i alt 177 årsverk i faste og midlertidige stillinger. Høgskolen har om lag 118 årsverk for vitenskapelig tilsatte. Disse årsverkene er fordelt slik:

14,3 på professornivå, 30,7 på førsteamanuensis/førstelektornivå, 45,5 på amanuensis/høgskolelektornivå, 6,8 på høgskolelærernivå, 19,8 på stipendiatnivå og ett på postdocnivå.

2.2 Hovedtrekkene i kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Molde

Høgskolen i Molde startet arbeidet med å utvikle et kvalitetssikringssystem for institusjonen i løpet av 2003. En kvalitetshåndbok ble ferdigstilt i 2005, og i 2006 ble den elektroniske versjonen av systemet fullført som grunnlag for implementeringen i hele høgskolen. Det nåværende kvalitetssikringssystemet, som blir lagt fram for NOKUTs sakkyndige i 2012, er en videreutvikling av dette opprinnelige systemet. Den strukturelle oppbygningen er beholdt, mens endringer som vedrører funksjonaliteten og justeringer av flere operative ansvar er blitt gjort på grunnlag av institusjonens erfaringer med bruken av systemet over flere år.

Kvalitetsmodellen er inndelt i fire primære arbeidsområder. Disse er:

- Styring og koordinering
- Undervisning(studier)
- Forskning og formidling
- Ekstern virksomhet

Hver enkelt av disse arbeidsområdene omfatter fem sentrale støtte- og arbeidsprosesser. Disse er:

- Studie- og fagutvikling
- Studentrekruttering
- Internasjonalisering
- Personalrekruttering og kompetanseutvikling
- Tjenester og infrastruktur

Selv om arbeidet i de forskjellige arbeidsområdene og støtteprosessene er forskjellig, er det gjort forsøk på å beskrive alle prosessene innenfor en felles mal. Hver enkelt arbeidsprosess er beskrevet med hensyn til type aktivitet, hvem som har det operative ansvaret, hvilke aktører som er involvert og tidspunkt for aktivitet i forhold til en årssyklus. Hver prosess har en skjematisk oppbygning i fire trinn; planlegging, gjennomføring, evaluering og forbedring. Systemet relateres til «høgskolens

kvalitetspolitikk» og de mål som er satt for kvalitetsarbeidet. Det framføres blant annet at «Høgskolen i Molde skal til enhver tid ha et operativt system for sikring av kvalitet i alle deler av virksomheten. Kvalitetssikringssystemet skal bidra til å nå de mål og planer som til enhver tid er nedfelt i høgskolens strategi- og handlingsplaner.» Høgskolens overordnede mål er å ha et kvalitetssikringssystem som skal gi god og oppdatert informasjon, som er lett tilgjengelig og har en tydelig og avklart ansvars- og rollefordeling.

Høgskolen i Molde anvender således en kvalitetssikringsmodell og et implementert kvalitetssikringssystem som er omfattende. Grunnmodellen er i utgangspunktet ikke blitt utviklet for en utdanningsinstitusjon. Den har på den ene side bidratt til inspirasjon til systemutvikling, men på den annen side har den tilført et begrepssett som bærer kjennetegn fra en produksjonsorganisasjon. Høgskolen har likevel funnet dette designet som et fruktbart grunnlag, og det videre grunnlaget for utviklingen av høgskolens kvalitetssikringssystem har vært en prosessorientert tilnærming. NOKUTs blikk vil være å identifisere og avgrense de arbeidsområder og prosesser som har betydning for kvalitetssikringen av selve utdanningen.

2.3 Den sakkyndige vurdering ved første rundes evaluering

Ved den første evalueringen i 2006 konkluderte NOKUTs sakkyndige med at Høgskolen i Molde hadde et oversiktlig og helhetlig kvalitetssikringssystem som synliggjorde viktige prosesser i kvalitetsarbeidet, tydeliggjorde ansvarsområdene og la godt til rette for utviklende kvalitetssikringsarbeid. Det syntes lett å se gangen i beslutningsprosessen, og utviklingen av systemet har bygget på en god forståelse og refleksjon om utfordringer for kvalitetsarbeid i høyere utdanning. Innenfor systemet var det blitt etablert flere konstruktive og kreative elementer, og ordningen med kvalitetsteam ble betegnet som «en nyskaping som synes å bidra til eierskap, ansvarlighet og engasjement blant ansatte og studenter». Det ble også framhevet som positivt at systemutviklingen hadde bygget «broer» mellom fagmiljøene.

Det ble gitt seks anbefalinger for utviklingen av kvalitetsarbeidet ved institusjonen. Det ble løftet fram at høgskolen burde foreta en analyse av evalueringsspørsmål og evalueringsrutiner, og innbefatte faglærernes evalueringer av studietilbudene som en viktig del av evalueringene. Videre burde utviklingen av selve evalueringsarbeidet også inkludere studentene i større grad. Det ble pekt på at **kvalitetsteamene** kunne være en egnet arena for et slikt samarbeid. Ytterligere en anbefaling som angikk kvalitetsteamene, var at praksisfeltet og erfaringene herfra burde inkorporeres mye klarere i kvalitetssystemet. Representanter for praksisfeltet burde av den grunn inkluderes i relevante kvalitetsteam.

Høgskolen burde videre sikre at ressursstyring og prioritering ble foretatt på basis av kvalitetsarbeidet og strategiprosessene. I den grad dette allerede skjedde, måtte det dokumenteres bedre. For øvrig ble det pekt på at høgskolen burde fokusere tydeligere på forskerutdanningens plass i organisasjonen som helhet, inkludert i strategiske prosesser. PhD-studentene måtte sikres tillitsvalgt samt representasjon i sentrale utvalg ved institusjonen.

De siste to anbefalingene angikk studentdeltakelse og årsrapporten om kvalitetsarbeidet. Høgskolen burde vurdere tiltak for å styrke fellesskapsfølelsen for studentene på alle campusene, og vurdere faglige og økonomiske incentiver for å øke studentengasjementet. Årsrapporten om kvalitetsarbeidet burde bli mer analyserende, og inkludere praksiserfaringer og doktorgradsfeltet i større grad.

2.4 Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet

Høgskolen i Molde forela NOKUT et dokument om status og utfordringer i kvalitetssikringsarbeidet i forkant av det innledende møtet på høgskolen. Dette var utgangspunkt for den sakkyndige komiteens første dialog med høgskolens ledelse om tilstanden for kvalitetsarbeidet i evalueringsåret 2012. Det ble pekt på at i 2009 ble det foretatt vesentlige endringer i det elektroniske kvalitetssikringssystemet for å forenkle systemet slik at dokumenteier selv kunne vedlikeholde og oppdatere egne dokumenter. Dette ble gjort mulig ved at de tidligere pdf-filene ble omgjort til redigerbare html-sider slik at teksten kunne redigeres i publiseringssystemet Drupal. I 2011 ble prosessstabellene gjort om til redigerbare html-sider med automatiske lenker til tilknyttede dokumenter. Det siste året har alle prosesser og dokumenter blitt gjennomgått og oppdatert.

I statusdokumentet til NOKUT peker høgskolen på **studieutvalget** som det organet ved institusjonen som har hovedansvaret for studiekvalitetsarbeidet. Det er sammensatt av dekaner, studieledere og to studentrepresentanter. Studieutvalget har en sentral rolle i prosessene for studie- og fagutvikling og evaluering av undervisning og læring. Prosessen for studie- og fagutvikling er nylig gjennomgått og oppdatert. En viktig endring er at studieutvalget nå har fått utvidet ansvar for kvalitetssikring av studieplaner. Høgskolen har satt seg det målet at kvalifikasjonsrammeverket skal være implementert i alle eksisterende studieplaner i løpet av våren 2012.

Høgskolen framholder at alle bachelor- og masterstudier har en veletablert utvalgsordning gjennom det sentrale operative organet **kvalitetsteamet**, ledet av de respektive studieledere. Dette utvalget diskuterer utviklingen av studieprogrammet og står sentralt i å gjennomgå sluttevalueringene. Kvalitetsteamene ble innført i 2005 og er i følge høgskolen en veletablert og sentral ordning i arbeidet med studiekvalitet. Høgskolen har god erfaring med kvalitetsteamene, selv om de fungerer noe ulikt ved de forskjellige programmene.

Et tredje organ ved høgskolen som tillegges vekt er **læringsmiljøutvalget**. Ledelsen framhever at høgskolen har et velfungerende LMU som har arbeidet med flere viktige problemstillinger og bidratt til å utvikle læringsmiljøet på en konstruktiv måte. LMU tok initiativ til å utvikle den såkalte «dialogknappen» som studentene benytter for å gi høgskolen tilbakemeldinger, og således fungerer som et avviksregistreringssystem.

Det knytter seg eksplisitte utfordringer til studentengasjement og årsrapporten om kvalitet, og dette korresponderer med de anbefalingene som ble gitt i første rundes evaluering. Høgskolen uttrykker at gjennom det siste året har det vært stort fokus på ulike prosjekter for å fremme studentengasjementet. Det har videre vært diskutert hvordan man skal kunne øke svarprosenten på sluttevalueringene på emne og ved semesterslutt. Det er foreslått at dette kan legges inn som arbeidskrav, og det er gjort forsøk med utdeling av papirbasert evalueringsskjema i forbindelse med forelesningsrekker. Studentene på emnet «samfunnsvitenskapelig metode» gjennomfører en årlig studentundersøkelse som har høy svarprosent og som utgjør et vesentlig supplement til de andre evalueringene.

Årsrapporten om studiekvalitet blir tillagt stor betydning. Slik den er utformet i 2010/11-versjonen, oppsummerer den ulike studentdata, studiepoengproduksjon, strykprosent, karakterfordeling og avdelingenes arbeid med studiekvalitet. Rapporten oppsummeres med forslag til tiltak for kommende studieår. Disse forslagene er viktige innspill i budsjett- og studieplanarbeidet. Årsrapporten om

studiekvalitet betegnes som «den viktigste informasjonen styret mottar om høgskolens kvalitetsarbeid». Både styret og ledelsen er opptatt av hvordan denne informasjonen settes opp, utvikles og presenteres. Det er kommet eksplisitte synspunkter på at man ønsker en forsterket analytisk tilnærming til de temaene rapporten tar opp, og høgskolen arbeider for å oppnå dette.

Det er to kvalitetsdimensjoner som høgskolen også framhever i denne omgang. Det gjelder inntakskvalitet og relevanskvalitet. Høgskolen har hatt mye fokus på studentgjennomstrømning, og det er gjennomført undersøkelser på bachelorprogrammet i sykepleie som viser en klar korrelasjon mellom inntakskvalitet og strykprosent. På grunnlag av analysen er det iverksatt flere tiltak for å fremme gjennomstrømningen og redusere strykprosenten. Tiltakene har bestått i obligatoriske øvingsoppgaver, bruk av hjelpelærere i øvingsarbeid og obligatoriske veiledningsgrupper.

Høgskolen har lagt forsterket vekt på at studiene skal ha et innhold som står i samsvar med kompetansebehovene i arbeidslivet. Dette ivaretas nå gjennom å knytte deler av undervisningen opp mot bedrifter, offentlige etater og helseforetak. Avdeling ØIS har våren 2012 opprettet et eksternt råd for logistikkstudiene for å kunne fremme denne tilknytningen. Avdeling HS har etablert et tett samarbeid med de ulike praksisfeltene for å legge til rette for at innholdet i disse studieprogrammene samsvarer med kompetansebehovet i arbeidslivet.

2.5 Valg av innretning på evalueringen

Den sakkyndige komiteens hovedinntrykk etter gjennomgang av dokumentasjonen og etter å ha holdt et innledende møte med ledelsen på Høgskolen i Molde, er at institusjonen har et omfattende og strukturert kvalitetssikringssystem. Systemet ble etablert for 7-8 år siden, har således vært i funksjon i flere år og har vært utsatt for noe utvikling og revisjon på grunnlag av erfaringer med implementering og bruk av systemet. Systemet genererer betydelige mengder informasjon, og det har blitt utviklet prosesser og rutiner for å systematisere informasjonen.

Det er komiteens oppfatning at det ikke var behov for en bred gjennomgang av kvalitetssikringsarbeidet ved høgskolen. Høgskolens egne betraktninger om sine særlige kjennetegn og utfordringer vedrørende kvalitetssikringsarbeidet ble dermed også lagt til grunn for å utmeisle innretningen på denne evalueringen.

Dette utgangspunktet fikk komiteen til å ville trekke fram noen særlige kjennetegn ved høgskolens kvalitetssikringssystem. I flere sammenhenger er de sentrale organene, studieutvalget og kvalitetsteamene løftet fram som de sentrale operative og ansvarlige organer i kvalitetssikringsarbeidet. Den sakkyndige komiteen besluttet derfor å studere disse to organenes rolle i kvalitetssikringen av utdanningen. På bakgrunn av denne innretningen på evalueringen ble det etterspurt mer detaljert tilleggsdokumentasjon. Det ble videre besluttet å gjennomføre et intervjuopplegg over tre dager.

3 Evalueringen – de to fokusområdene

3.1 Presentasjon og vurdering av studieutvalgets rolle i kvalitetssikringsarbeidet

3.1.1 Presentasjon

Ifølge **overordnet systembeskrivelse** av kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Molde er studieutvalget tillagt det sentrale operative ansvaret under arbeidsområde 2, undervisning. I organisasjonskartet er studieutvalget plassert direkte under styret og rektoratet. Studieutvalget behandler spørsmål av betydning på studie- og studierelaterte områder. Utvalget har et særlig ansvar for systemer og rutiner for kvalitetssikring og evaluering av studier og undervisning og skal bidra til informasjonsutveksling og koordinering mellom de ulike studieprogrammene. Studieutvalget kvalitetssikrer studieplaner. Utvikling og vedlikehold av høgskolens studieprogram utføres i avdelingen hvert år. Studieprogrammet revideres og legges fram for styret for godkjenning i desember. Studieutvalget kvalitetssikrer og godkjenner studieplanene for alle studier, unntatt for doktorgradsutdanningen. Den kontinuerlige studie- og fagutviklingen er beskrevet som en egen støtteprosess i kvalitetssikringssystemet.

I den **elektroniske versjonen av kvalitetssikringssystemet** framgår det, på det nivået som høgskolen betegner som prosess, en rekke beskrivelser om studieutvalgets oppgaver og sammensetning. Under «Intern organisering og styring ved høgskolen» står det at høgskolen skal ha *et studieutvalg* med følgende sammensetning: Alle studielederne, to studenter oppnevnt av studenttinget og de to dekanene eller den disse bemyndiger. Alle disse er faste medlemmer av studieutvalget. Utvalgets leder oppnevnes av rektor. Funksjonsperioden for studentrepresentantene er to år. Studieutvalget behandler spørsmål av betydning på studie- og studentrelaterte områder som studentrekruttering, opptak, undervisning og eksamen, herunder internasjonalisering og studentutveksling. Utvalget har et særlig ansvar for systemer og rutiner for kvalitetssikring og evaluering av studier og undervisning, og skal bidra til informasjonsutveksling og koordinering mellom de ulike studieprogrammene. Utvalget legger fram forslag til forskrifter og retningslinjer på aktuelle områder og kan etter styrets bestemmelse tillegges beslutningsmyndighet på bestemte saksområder, herunder søknader fra studenter.

I beskrivelsen av årsrapporten om studiekvalitet er studieutvalget nevnt som det siste ledd i årssyklus som forholder seg til rapporten før den går til styret. Oppsummeringen i avdelingen skal avsluttes med en konklusjon med forslag til tiltak og innspill til budsjettarbeidet. Oppsummeringen bør legges fram for avdelingsråd, før den sendes til studiesjefen innen fastsatt frist. Studiesjefen innarbeider avdelingenes oppsummeringer i årsrapport om studiekvalitet. Rapporten legges fram for studieutvalget og styret.

Under prosessen «Opprettelse av nye studier i samarbeid med eksterne parter» er dette mandatet tillagt studieutvalget: Kvalitetssikrer foreslått studieplan og emnebeskrivelser i henhold til §4-2 i *NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*.

Under prosessen «Revidering av eksisterende studieprogram» står det om studieutvalget: Forslag til studieprogram for kommende studieår legges fram for studieutvalget. Studieutvalget skal i sin

behandling legge vekt på koordinering mellom de ulike studieprogrammene, og kvalitetssikre beskrivelsene av studieplaner/fagplaner med vesentlige endringer og nye emnebeskrivelser.

Under prosessen «Etablering av nye studietilbud» er beskrivelsen som følger: Studieutvalget skal kvalitetssikre foreslått studieplan og emnebeskrivelser i henhold til §4-2 i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning.

Posisjonskrivet løfter fram *studieutvalget* som det organ som har hovedansvaret for studiekvalitetsarbeidet. Det er sammensatt av dekaner, alle studieledere og to studentrepresentanter. Rektor utpeker leder blant utvalgets medlemmer. Studiesjefen er sekretær for utvalget. Studieutvalget har en sentral rolle i prosessene for studie- og fagutvikling og evaluering av undervisning og læring. Prosessen for studie- og fagutvikling er nylig gjennomgått og oppdatert. En viktig endring er at studieutvalget nå har fått utvidet ansvar for kvalitetssikring av studieplaner. Høgskolen har satt seg det målet at kvalifikasjonsrammeverket skal være implementert i alle eksisterende studieplaner i løpet av våren 2012. Studieutvalget har videre nedsatt en arbeidsgruppe som sammen med studieleder for de respektive studieprogrammene gjennomgår beskrivelsen i studiehandboka og utarbeidet et notat som legges fram for utvalget. Høgskolen bemerker at studieutvalgets arbeid med kvalitetssikring av studieplanene fremdeles er under utprøving og utvikling.

Den sakkyndige komiteen ble også forelagt referater fra møtene i studieutvalget for de siste to årene. Disse vil også legges til grunn for den sakkyndige komiteens vurderinger av studieutvalgets operative og strategiske roller i kvalitetssikringsarbeidet.

3.1.2 Komiteens oppsummeringer og vurderinger

I møtet mellom den sakkyndige komiteen og studieutvalget var høgskolen representert ved leder/studieleder, ytterligere fire studieledere, to studentrepresentanter og studiesjefen. I møtet ble det drøftet forskjellige aspekter ved den rollen som dette organet har som hovedansvarlig for studiekvalitetsarbeidet.

Når det gjaldt det sentrale operative ansvaret, kvalitetssikring av studieplaner, ble det fra høgskolens side framholdt at det er på avdelingsnivået at det besluttes hvilke studier som skal endres og utvikles. Den detaljerte gjennomgangen skjer i en mindre gruppe på avdelingen, og plandokumentet i utviklet form blir lagt fram for studieutvalget til den avsluttende kvalitetssikringen. Utvalgets medlemmer innser at de ikke har faglig kompetanse til å revidere det faglige innholdet i programmene, og det er særlig plandokumentenes form som blir vektlagt her. Relevans er et kriterium i utvalgets vurdering, og det tilser at det kommer fram i beskrivelsen i studieplanene. Studieutvalget får således «sluttproduktet» til uttalelse og er ikke trukket inn på et tidligere tidspunkt i utviklingsprosessen. På det nåværende tidspunkt oppfatter utvalget seg som den formelle garantist for studieplanene.

Det ble framhevet at studieutvalget hadde prioritert arbeidet med flere «retningslinjer» for høgskolen. Nylig hadde man utviklet retningslinjer for behandling av tilfeller med fusk ved eksamen. Omforente retningslinjer var nå på plass. Komiteen ser at utvalget her ivaretar en koordinerende funksjon for likebehandling og etablering av korresponderende ordninger ved de respektive avdelingene.

Det framkom også at interaksjonen med kvalitetsteamene ikke er så åpenbar og at den er av indirekte karakter. Gjennom informasjonsstrømmen vil kvalitetsteamenes møter generere rapporter som i første omgang går til dekanen. Rapporteringsdata bringes inn i en samlerapport som studieutvalget får seg

forelagt i neste omgang. Studieutvalget forholder seg til de saker som kommer inn fra avdelingen og reagerer på disse. Den samlede evalueringsrapporten fra avdelingen blir framlagt for utvalget og peker ut hva det bør ses nøyere på. I tilfeller av påvist kvalitetssvikt er det ikke studieutvalgets oppgave å gripe inn. Det er problemer av mer generell karakter som kommer til utvalget.

Referatene fra studieutvalgets møter avspeiler at det primært arbeides med studieplanene. De viser også til studieutvalgets ansvar for å velge ut temaer for fagdage ved høgskolen. De viser derimot ikke behandlingen av evalueringsdata, og dynamikken i kvalitetsdiskusjonene framkommer ikke med tydelighet. Disse diskusjonene foregår mer på avdelingsnivået hvor studieledermøtene blir konfrontert med hovedrapportene. Således blir bare særlig problematiske forhold løftet til studieutvalget.

Studieutvalget har i det seinere vært involvert i arbeidet med å kvalitetssikre studieplanene i forhold til kvalifikasjonsrammeverket. Også i denne omgang ble detaljarbeidet delegert til mindre grupper som har forholdt seg til formkravene. Videre har de gått til kvalitetssjekk i studieutvalget som ser på hvilke planer som er tilfredsstillende utviklet og hvilke som må gå en runde til i systemet. Begrepene knyttet til det nye rammeverket var blitt mye diskutert i utvalget.

Studieutvalget har som nevnt ansvaret for å gi innhold til høgskolens fagdager. Disse berører dimensjoner som felles forståelse, felles krav og har en identitetsskapende funksjon. Dette er noe som har et perspektiv utover den enkelte fag- eller studieplan. Studieutvalget har sett behovet for fagdager, og har foreslått å utvide antall dager og å gi disse en pedagogisk vinkling. Denne aktiviteten er et uttrykk for utvalgets rolle som et samkjørende organ mot en felles forståelsehorisont på tvers av avdelingene. Det framkom imidlertid at det så langt ikke var foretatt noen systematisert evaluering av fagdage.

Den sakkyndige komiteen er av den oppfatning at status vedrørende studieutvalget er at det primært ivaretar kvalitetssikringen av studieplanene i den grad det får seg forelagt nye utarbeidede studieplaner fra avdelingene, og det er nedlagt mye arbeid i utvalget i forbindelse med omskrivingen i overensstemmelse med kvalifikasjonsrammeverket. Studieutvalget ser i hovedsak ut til å være et reaktivt organ, framfor et organ hvor både dynamiske og strategiske aspekter blir ivaretatt. Det er begrenset kraft i utvalgets bidrag til kvalitetssikringen av utdanningen, men det reagerer relevant på kvalitetsaktiviteten i avdelingene. På det nåværende tidspunkt mangler således pådriverrollen slik den er framstilt i posisjonsskrivet. Komiteen vurderer det imidlertid slik at studieutvalget har potensial til å utvikle seg i proaktiv retning.

Det er en vesentlig side ved studieutvalget at det ut fra sin plassering i systemet omforener to forskjellige avdelinger. Det kan oppfattes som et sikringsrom mellom avdeling og styre. Gjennom utvalgets blikk kan man sikre seg en enhetlig håndtering av flere forhold og problemer som oppstår ved institusjonen. De to avdelingene får en større transparens gjennom studieutvalgets virksomhet, og man kan få bedre innsyn i hverandres arbeid på tvers av avdelingene.

Komiteen etterspør hvorfor studieutvalget ikke inngår i kvalitetssløyfen for undervisning og evaluering, slik den er skissert i den overordnede beskrivelsen av kvalitetssikringssystemet. Her ville studieutvalget hatt en relevant plass. Det er etter komiteens syn en diskrepans mellom systembeskrivelsen, posisjonsskrivet og den informasjon som er framkommet gjennom intervjuene, når det gjelder studieutvalgets rolle ved høgskolen. Når høgskolen har som overordnet mål å ha et kvalitetssikringssystem som har en tydelig og avklart ansvars- og rollefordeling, bør dette framgå med konsekvens i systembeskrivelsen. Den sakkyndige komiteen merker seg at høgskolens overordnede

beskrivelse av høgskolens ansvars- og oppgavefordeling i kvalitetssikringssystemet i for liten grad relaterer til studiekvalitetsarbeidet.

Komiteen anbefaler derfor at høgskolen gjennomgår beskrivelsen for å tydeliggjøre sammenhengen mellom kvalitetssikringssystemet og studieutvalgets rolle og oppgaver. Studieutvalget bør videre føres fram til å ivareta en bredere og mer aktiv rolle. Utvalgets sammensetning gjør det velegnet som felles debattarena for høgskolens to avdelinger, og det bør ha et reelt hovedansvar for utvikling og koordinering av studiekvalitetsarbeidet. Komiteen merker seg at studieutvalget ikke er forankret i rektoratet. Det ble påpekt at grunnen til dette var den store arbeidsbelastningen for medlemmene i rektoratet, men samtidig kan dette innebære at utvalget ikke får den strategiske rollen det er tiltenkt. Det er komiteens oppfatning at utvalgets ledelse for framtiden bør forankres i rektoratet.

3.2 Presentasjon og vurdering av kvalitetsteamenes rolle i kvalitetssikringsarbeidet

3.2.1 Presentasjon

I den **overordnede beskrivelse** av kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Molde er kvalitetsteamene tillagt det sentrale operative ansvaret på studienivået ved institusjonen. I organisasjonskartet er kvalitetsteamene plassert under de respektive studielederne som rapporterer til dekan på avdelingsnivå.

Alle bachelor- og masterstudier skal ha et kvalitetsteam bestående av studieleder, som er leder for teamet, studenttillitsvalgte og faglig/ vitenskapelig tilsatte. Studieleder har sammen med de faglig/ vitenskapelig tilsatte ansvaret for å planlegge, kvalitetssikre og videreutvikle de enkelte studieprogrammene i samråd med kvalitetsteamet. Kvalitetsteamene skal sikre god kontakt og informasjonsutveksling mellom studentene og undervisningspersonalet. Kvalitetsteamene skal være arena for drøftinger av opplegg, gjennomføring og videreutvikling av de enkelte studier.

Kvalitetsteamene er plassert inn i en kvalitetssløyfe for undervisning og evaluering. Kvalitetsteamet framstår her som bindeleddet mellom emnenivå og studienivå. Evalueringsrapporter og eksamensresultater på emnenivå tilflyter kvalitetsteamet, som behandler resultatene og legger grunnen for den videre behandlingen på studienivå i avdelingen og for utvikling av avdelingens kvalitetsrapport i neste omgang.

I **det elektroniske kvalitetssikringssystemet** er kvalitetsteamene behandlet under «Intern organisering og styring ved høgskolen» som viser teamenes formelle posisjonen i organisasjonen: Ved avdelingene skal det være kvalitetsteam knyttet til de enkelte studietilbudene. Disse oppnevnes av dekanen. Funksjonsperioden er den samme som for studieledere. Studieleder er fast leder for kvalitetsteam innenfor sitt ansvarsområde. De består for øvrig av en til tre faglig tilsatte som underviser ved vedkommende studieprogram og to tillitsvalgte studentrepresentanter. De studenttillitsvalgte kan representere studentene på flere beslektede studieprogram. Kvalitetsteamene skal være en støtte for studielederen i ledelsen av studieprogrammet. De har ansvar for å vurdere både faglig innhold/organisering og undervisning og pedagogiske spørsmål, med et særlig ansvar for læringsmiljø, kvalitetssikring og evaluering av undervisning og studier. Kvalitetsteamene skal sikre god kontakt og informasjonsutveksling mellom studentene og

undervisningspersonalet/studieledelsen. Kvalitetsteamene skal være en arena for drøftinger av opplegg, gjennomføring og videre utvikling av de enkelte studier. De er i utgangspunktet ikke tillagt formell beslutningsmyndighet, men gjennom særskilt vedtak kan de gis slik myndighet på bestemte områder.

Under «Sluttevaluering – emneevaluering og semesterevaluering» står det at kvalitetsteamene er involvert i rapporteringssløyfen: Faglærer/kullansvarlig skal oppsummere evalueringen i en rapport som sendes til studieleder. Rapporten skal oppsummere hvordan evalueringen er gjennomført, resultatet og faglæreres/kullansvarliges vurdering med forslag til tiltak. Studieleder skal diskutere resultatene av evalueringene i kvalitetsteam eller med studenttillitsvalgte. Studentene skal ha tilbakemelding om resultatet av evalueringen, enten i forelesning eller ved tilgang til evalueringsrapporten.

Om «Studieprogramevaluering» er dette formulert som følgende: Studieleder oppsummerer evalueringen og diskuterer resultatet i kvalitetsteam eller med studenttillitsvalgte. Rapport om evalueringen med forslag til tiltak skal sendes til dekan. Studentene skal ha tilbakemelding om resultatet av evalueringen ved å få tilgang til rapporten.

Om «Avdelingens arbeids med studiekvalitet» er det poengtert at: Alle sider ved virksomheten skal være gjenstand for evaluering etter en oppsatt plan. Avdelingene ved dekanen fastsetter plan for evaluering av emner og studier etter en syklus som sikrer at alle enheter blir evaluert. Alle studieprogram innenfor alle tre sykluser skal inngå i evalueringsarbeidet. Resultatet av evalueringene skal legges fram og diskuteres i kvalitetsteam, og det skal utarbeides en rapport med forslag til tiltak som skal leveres dekan. Dekanen skal oppsummere avdelingens evalueringsarbeid i årsrapport om studiekvalitet.

Høgskolen framholder som nevnt i **posisjonsskrivet**, at alle bachelor- og masterstudier har en veletablert utvalgsordning gjennom det sentrale operative organet kvalitetsteamet, ledet av de respektive studieledere. Dette utvalget diskuterer utviklingen av studieprogrammet og står sentralt i å gjennomgå sluttevalueringene. Kvalitetsteamene ble innført i 2005 og er i følge høgskolen en sentral ordning i arbeidet med studiekvalitet. Høgskolen har god erfaring med kvalitetsteamene, selv om de fungerer noe ulikt ved de forskjellige programmene.

Komiteen fikk seg forelagt referater fra møtene i kvalitetsteamene for sykepleie og petroleumslogistikk for de to siste årene. Disse inngår i komiteen vurdering av kvalitetsteamets rolle og aktivitet ved institusjonen.

3.2.2 Komiteens oppsummeringer og vurderinger

Den sakkyndige komiteen avholdt møter med to kvalitetsteam ved høgskolen. Fra avdelingen ØIS møtte komiteen kvalitetsteamet på programmet, petroleumslogistikk, som har Kristiansund som undervisningssted. Fra avdelingen HS møtte komiteen kvalitetsteamet for sykepleieutdanningen. Begge team var representert med studieleder, en faglig/vitenskapelig tilsatt og studenter fra alle årskull på de respektive studier. I møtene ble det drøftet forskjellige aspekter ved den rollen som kvalitetsteamet har som det sentrale organ og møtested på studienivå ved institusjonen.

Kvalitetsteamet på petroleumslogistikk omtalte sine rammebetingelser som gode og viktige for hvordan de arbeider. Studiestedet i Kristiansund er svært lite med klasser på om lag 20 studenter, og den nære og tette kontakten fører til at saker blir tatt opp raskt. På den ene side kunne enkle saker håndteres umiddelbart ved en direkte henvendelse til studieleder med sin «åpne dør». På den annen side var det lett å fange opp studentsynspunkter i det transparente miljøet som grunnlag for en mer formell behandling i systemet.

Kvalitetsteamet framholdt at de har et godt system for forbedring av emner, studieplaner, studiemiljøet og at dette var overordnet. De uttrykte at de hadde fokus på studieprogrammet sitt. Studieleder pekte på at de benyttet seg av relevante prosessbeskrivelser som en støtte for å gjøre systematiske forbedringer. Når det gjaldt studieplanutviklingen, kunne man basere seg på nyttige tilbakemeldinger og informasjon fra studenter så vel som det lokale næringslivet. Relevans var eksplisitt tenkt med, og man fanget opp mange, for det meste gode tilbakemeldinger på studiets sluttkompetanse fra næringen.

Studentrollen i teamet var basert på at man representerte en klasse på om lag 20 studenter. Klassen var et egnet forum til å utveksle studentenes synspunkter på utdanningen. Saker ble gått igjennom i klassen, og teamrepresentanten kunne gjøre sine notater som videre ble sammenfattet i en e-post til faglærer eller studieleder eller brakt videre til kvalitetsteamet. De mente seg flinke til å konkretisere hva de vil endre, og det var vanligvis tale om mindre justeringer underveis i semesteret. Det ble uttrykt at mange problemer løses før det kommer til kvalitetsteamet.

Kvalitetsteamet på petroleumslogistikk mener at de følger høgskolens vedtatte kvalitetssikringssystem og at de har en kultur som kjennetegnes av at man er løsningsorientert. De bidrar til årsrapport om kvalitet med sine rapporter som går videre til dekan og studieutvalg. Det er substansielle diskusjoner i forbindelse med resultatene fra studentenes sluttevalueringer på emne. Likevel er koblingen mellom kvalitetsteam og studieutvalget løs, og det er få saker i studieutvalget som er sprunget ut av kvalitetsteamets behandling.

Kvalitetsteamet på sykepleie la vekt på sin utvikling fra 2009/10, og pekte på at kvalitetsteamet er en god støtte for ledelsen på studieprogrammet. Det ble framhevet at utvalget hadde utviklet og innarbeidet sine roller fra dette tidspunkt. Kvalitetsteamet ble karakterisert som en god arena for å drøfte de saker som en på et gitt tidspunkt stod oppe i. Arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket hadde krevd mye av tiden i det seineste arbeidet. Det hadde vært et systematisk arbeid, fag for fag, emne for emne og med syn for å sikre læringsutbytte i praksis.

Det ble videre framhevet at det var fruktbart å ha med studenter fra alle årskull, som inngang til å kunne lytte til hva studentene er opptatt av på de forskjellige årene av utdanningen. Gjennom dette kunne en se utviklingen gjennom studieårene. Utvalget er opptatt av «hvordan lærer de best?» med fokus på studieopplegget. Kvalitetsteamordningen ble framholdt som kjent på dette studieprogrammet, og de fleste studentene vet hvem som er studentrepresentant for deres årskull. Kvalitetsteamet presenteres for studentene på det første året av utdanningen. Studentene kan henvende seg til den tillitsvalgte med saker og synspunkter, enten direkte eller gjennom e-post.

På den ene side var utvalget seg bevisst at det er et rådgivende organ med en lav terskel for å ta opp saker man er opptatt av, og tilsvarende for å komme med råd i tilknytning til de forskjellige studieoppleggene. Men på den annen side opplevde utvalget likevel at mange av de råd som utvalget hadde gitt, ble fulgt opp videre. Det ble uttrykt: «Står kvalitetsteamet bak et forslag, får det noe mer

gjennomslag.» «På sykepleierutdanninga er vi bevisst på å utnytte kvalitetsteamet for det som det er», var også et synspunkt som kom fram.

Om forholdet mellom kvalitetsteamet og studieutvalget oppfattet man studieledere som bindeleddet. Likevel er det ikke noen systematisk rapportering mellom organene, siden det er studieleder som skriver innspill til evalueringsrapport på avdelingsnivå. Påpekning av det som bør gjøres videre, går til dekanen. Studieleders rapport legges således til grunn for rapporten på avdelingsnivå. De tre studieårsledernes rapporter går til studieleder, og problemstillinger tas opp i kvalitetsteamet.

Den sakkyndige komiteen er av den oppfatning at kvalitetsteamene i hovedsak tar seg av problemstillinger på emne- og studienivå. De to kvalitetsteamene var ulike, og komiteen er klar over at den ikke fikk et fullstendig bilde av totalt ni kvalitetsteams virksomhet. Kvalitetsteamet på petroleumsløstikk hadde et særlig uformelt preg, mens kvalitetsteamet på sykepleie var mer formalisert med en historisk bevissthet om hva som har skjedd tidligere og med syn for å relatere seg til en progresjonsstige. Det var en tydeligere strukturering av sistnevnte teams arbeid, og dette avtegnert seg i referatene, samtidig som bevisstheten blant studentene var varierende. Petroleumsløstikk, som var kjennetegnet av å være et lite program, med uformelle forbindelse og korte veier, hadde studenter med høy bevissthet om sitt studieprogram. Informasjonsutveksling stod sentralt i dette teamet, og referatene hadde et betydelig innslag av studentinnspill.

Det synes som om kvalitetsutvalgene er relativt løst koblet til kvalitetssikringssystemet. I intervjuene framkom informasjon om den svake forbindelsen mellom kvalitetsteamene på programnivå og studieutvalget på institusjonsnivå. Likevel mente dekanen på ØIS at jobben som gjøres i kvalitetsteamene, er et viktig grunnlag for det som gjøres i studieutvalget. Det er en overlapping ved at studieleder befinner seg i begge organer. Men det er komiteens oppfatning at kvalitetsteamene både burde være bedre kjent på høgskolen, og at linken mellom organene burde synliggjøres og formaliseres tydeligere.

Komiteen ser at høgskolen mener å ha god erfaring med kvalitetsteamenes rolle i kvalitetssikringen av utdanningen. Gjennom kvalitetsteamene er det etablert et formelt møtested mellom studenttillitsvalgte, faglærere og studieledere. Her blir det arbeidet med emneevalueringene og håndtering av studenters innspill, og teamene leverer en del av underlagene for årsrapporten. Det er viktig at evalueringer og resultater diskuteres i kvalitetsteamene. Kvalitetssløyfa for undervisning og evaluering viser riktignok kvalitetsteamets plassering i informasjonsstrømmen som sluttbehandler på emnenivå, men framstillingen er skjematisk og enkel og legger ikke opp til at kvalitetsteamet skal være et organ med leveranse av fruktbare kvalitetsdiskusjoner. Det ser ut for komiteen som om teamene er preget av det virksomhetsnivået det ligger på og at de kjennetegnes av de aktivitetene som følger virksomheten. Komiteen mener likevel at kvalitetsteamene har et potensial i å kunne innta en mer aktiv rolle i kvalitetssikringssystemet. Dette vil være avhengig av at høgskolen er i stand til å utforme en klarere ansvars- og rollefordeling i kvalitetssikringsarbeidet som muliggjør at studentene involveres sterkere i arbeidet med emne- og studieplaner.

4 Konklusjon

Den sakkyndige komiteen har i tråd med *forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* vurdert de respektive sidene ved kvalitetssikringssystemet og de vurderingene av utdanningskvaliteten som institusjonen selv gjør. Vurderingene er gjort med utgangspunkt i NOKUTs kriterier. Komiteen sammenfatter her sine vurderinger i forhold til den strukturen som de fem hovedkriteriene gir.

1. Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur

Kvalitetssikringssystemet ser ut til å fremme bred deltakelse i kvalitetsarbeidet blant tilsatte og studenter og deres demokratiske organer. Det er orden og struktur på det prosedyreorienterte systemet og de ledsagende evalueringsopplegg, Studentene har flere kanaler til å bli tatt med på råd, og det operative ansvaret for kvalitetsoppgaver er bredt fordelt ved institusjonen. Ledelsen er opptatt av kvalitetsarbeidet og følger opp med syn for forbedringer og utvikling. Informasjon og vurderinger er dokumenterte og tilgjengelige. Det er likevel et utviklingspotensial i å gjøre oppsummeringene av evalueringene mer sammenfattende og analytiske.

2. Mål, plan og ledelsesforankring

Kvalitetssikringssystemet er forankret i ledelsen og besluttede organ på de ulike nivåer. Systemet tildeler studieledere og dekaner en sentral operativ rolle i kvalitetsteamene og studieutvalget. Systemet er beskrevet slik at det angir de målsettinger, prosesser, aktører og fora som inngår, selv om beskrivelsene er noe abstrakte. Det er etablert en arbeids- og ansvarsfordeling i kvalitetsarbeidet. Det er foretatt positive endringer i systemet som resultat av vurderinger i forhold til institusjonens eget behov.

3. Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene

Høgskolen har et relativt omfattende opplegg i form av en evalueringsplan for å innhente informasjon om kvalitet i studiene. Det gjøres en rekke emneevalueringer og semesterevalueringer som legges til grunn for kvalitetsvurderingene. Kvalitetsteamene er egnede fora for å vurdere utdanningen videre på programnivå. Studieutvalget forvalter det grunnleggende oversyn over alle studieplanene og den videre utviklingen av disse. Studentene har flere kanaler til å gi tilbakemeldinger på utdanningen. En nyttig avviksregistreringsordning er den nettbaserte dialogknappen, hvor studentene kan ta opp saker som gjelder både utdanningen og det totale læringsmiljøet. Det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier.

4. Analyse, vurdering og rapportering

Høgskolen har gjennom sitt kvalitetssystem etablert et årshjul som omfatter analyse, vurdering og rapportering. Høgskolen har oversiktlige og systematisk ordnede evalueringsdokumenter og årsrapporter om studiekvalitet. Rapportene har likevel et potensial i retning av å aggregere resultatene av ulike interne evalueringer mer systematisk. Komiteen vil bemerke at rapportene på sikt bør utvikles i retning av å bli mer analytiske og problematiserende.

5. Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring

Høgskolen i Molde kan vise til at evalueringene fører til endring og utvikling. Studentsynspunkter blir tatt på alvor, og det framgår entydig gjennom denne NOKUT-evalueringen at ledelsen og de faglige miljøene er svært opptatt av å ta hensyn til hva studentene mener om utdanningen, og at ledelsen fører de sentrale tilbakemeldingene ut i tiltak. Dette er supplert av en høgskolekultur som kjennetegnes av å

være innstilt på forbedringer og utvikling. Den sakkyndige komiteen mener likevel at bruken av resultatene bør tydeliggjøres og synliggjøres bedre.

Kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Molde er kjennetegnet av at det stimulerer til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur. Systemet har en mål-, plan- og ledelsesforankring, og det hentes inn dokumentert informasjon om kvaliteten i studiene. Det er også innslag av analyse, vurdering og rapportering i kvalitetssystemet, og kunnskapen brukes systematisk til kvalitetsforbedring. Etter den sakkyndige komiteens vurdering har Høgskolen i Molde et system for kvalitetssikring som er tilfredsstillende ut fra NOKUTs kriterier. Den sakkyndige komiteen anbefaler at system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Molde godkjennes.

5 Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet

Med utgangspunkt i de vurderingene den sakkyndige komiteen har gjort av system for kvalitetssikring ved Høgskolen i Molde, har komiteen følgende anbefalinger for videre utvikling:

Om ansvars- og rollefordeling:

Et overordnet mål for høgskolen er å ha et kvalitetssikringssystem som har en tydelig og avklart ansvars- og rollefordeling. I komiteens vurdering av studieutvalg og kvalitetsteam pekes det imidlertid på visse svakheter når det gjelder dette punktet. Den sakkyndige komiteen noterer at høgskolens overordnede beskrivelse av høgskolens ansvars- og oppgavefordeling i kvalitetssikringssystemet (1.3) i liten grad relaterer til studiekvalitetsarbeidet. Komiteen anbefaler derfor at høgskolen gjennomgår beskrivelsen for å tydeliggjøre sammenhengen mellom kvalitetssikringssystemet (2.0) og studieutvalgets rolle og oppgaver.

Om studieutvalget:

Studieutvalget bør ha/ta en bredere og mer proaktiv rolle. Utvalgets sammensetning gjør det velegnet som felles debattarena for høgskolens to avdelinger, og det bør ha et reelt hovedansvar for utvikling og koordinering av studiekvalitetsarbeidet. Utvalgets ledelse bør forankres i rektoratet.

Om kvalitetsteamet:

Det anbefales å forbedre synligheten av arbeidet til kvalitetsteamene overfor studenter på høgskolen. Muligheten for å ta opp utfordringer i studiene og foreslå tiltak bør gjøres kjent for studentene i større grad. Spesielt synliggjøring av hvilke spørsmål som tas opp, oppfølging og effekt er etterlyst fra studenter. Det bør være en rutine for valg av studentmedlemmer og det bør skje en publisering av hvem som sitter i kvalitetsteam på høgskolens nettside.

Komiteen anbefaler å klargjøre sammenhengen mellom arbeidet i kvalitetsteamene og studieutvalget. Medlemmene av kvalitetsteamene og studieutvalget bør være bevisst på ansvaret for de ulike organene, og gjøres bedre kjent med hvordan arbeid med emne- og studieevalueringer og studieplaner forberedes og diskuteres i kvalitetsteam før sakene kommer opp i studieutvalget.

Bruken av kvalitetssløyfen i kvalitetsteamene bør revitaliseres. Det er viktig at kvalitetsteamet drøfter emne- og studieevalueringer og blir enige om hvilke utfordringer som det skal jobbes med og hva slags tiltak som kan settes i verk umiddelbart og hva slags anbefalinger som bør tas opp høyere i avdelingen og studieutvalget. Fokuset på å øke andelen studenter som svarer på emne- og

studieevalueringer er positivt da det fortsatt er potensial for mer konsistent gjennomføring og bruk av evalueringer. Det er naturlig at revisjoner av studieplaner blir drøftet sammen med studenter i kvalitetsteamet før forslag sendes til studieutvalget, og at dette gjøres til fast prosedyre. Det anbefales også at høgskolen ser på kvalitetssløyfen og forsterker den gjensidige strømmen av tilbakemeldinger på kvalitetsrapportering og tiltak som er vurdert på avdelingsnivå og i studieutvalget.

Om den årlige kvalitetsrapporten:

Årsrapporten om studiekvalitet er den viktigste informasjonen om kvalitetsarbeidet som styret mottar. Komiteen noterer at styret uttrykker et ønske om at denne rapporten skal gis en mer analytisk tilnærming til de temaer som behandles. Komiteen er, etter lesning av senere års rapporter, enig i behovet for et ytterligere analytisk arbeid, men vil samtidig betone at det er viktig at styret selv stiller konkrete spørsmål som kan tjene som utgangspunkt ved analysen av den voksende mengden informasjon som kvalitetssikringssystemet etterhånden genererer.

Komiteen har dannet seg det bildet at kvalitetssikringsarbeidet nesten utelukkende bygger på analyser av interne data og forhold. Det bør også finnes gode muligheter til å utvikle kvalitetssikringen gjennom samvirke og benchmarking mot andre miljøer i Norge, Norden og kanskje også internasjonalt. Særsilt synes dette å være viktig i relasjon til de deler av høgskolens aktiviteter som står overfor en ekspansjon, både kvantitativt som en økning i antallet studenter og som angår et voksende tilbud av kurs på bachelor- og masternivå.

6 Vedlegg

6.1 Dokumentasjon fra Høgskolen i Molde

Dokumentasjon mottatt forut for innledende besøk:

Skriv fra institusjonens ledelse om status og utfordringer i kvalitetsarbeidet

Rapport om studiekvalitet for de tre siste årene:

Årsrapport 2009/10: http://kvalitet.himolde.no/dokumenter/KS_STK035_1.pdf

Årsrapport 2010/11: <http://www.himolde.no/db/57/4147.pdf>

Årsrapport 2008/09: <http://www.himolde.no/db/28/3484.pdf>

Presentasjon av system for kvalitetssikring: <http://www.himolde.no/db/46/4207.pdf>

Lenke til høgskolens kvalitetssikringssystem: <http://kvalitet.himolde.no/>

Dokumentasjon mottatt under eller forut for hovedbesøket:

Referater fra studieutvalget- to siste år

Referater fra to kvalitetsteam - bachelor i sykepleie/bachelor i petroleumslogistikk - to siste år

Studentevalueringer – relatert til de to nevnte programmene

Læringsmiljøundersøkelsen (siste gjennomførte)

SAF 112 – studentundersøkelse 2010

6.2 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen

2. mai 2012 – dag 1:

11.00 Komitémøte

11.45 Møte med styrerepresentanter

13.15 Møte med ledelsen

14.15 Møte med Studieutvalget

15.15 Komitémøte

3. mai 2012 – dag 2:

08.30 Komitémøte

09.00 Møte med Kvalitetsteam, sykepleie

10.30 Møte med Kvalitetsteam, petroleumslogistikk

12.30 Omvisning på høgskolen

13.15 Møte med studenttillitsvalgte

14.15 Møte med studenter uten tillitsverv

15.15 Møte med LMU

16.15 Komitémøte

4. mai 2012 – dag 3:

08.30 Komitémøte

09.00 Møte med ledelsen

10.00 Komitémøte

13.30 Avreise

6.3 Sakkyndig komité's mandat

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier. Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen. Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- Institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet.
- Dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen.
- Komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke.

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

6.4 NOKUTs evalueringskriterier

Evalueringskriteriene finnes i *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften)*, vedtatt av NOKUT 27. januar 2011, Kapittel 3.

Kvalitetssikringssystemet skal frambringe den kunnskapen som institusjonen trenger for å kunne vurdere kvaliteten i studiene. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, internt og eksternt, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Institusjonen skal ha faste rutiner og prosesser som i en årlig syklus frambringer, vurderer og anvender informasjon om det enkelte studium og om utdanningsvirksomheten generelt. Systemet skal bidra til at institusjonen vurderer resultatene i utdanningsvirksomheten, avdekker svakheter, iverksetter forbedringstiltak og foretar kontinuerlige vurderinger med sikte på kvalitetsutvikling. Vesentlig informasjon og vurderinger skal være tilstrekkelig dokumentert.

Institusjonen utformer sitt system, hvilke data og informasjon som inngår, og hvilken dokumentasjon det frambringer ut i fra egen størrelse, faglig profil og lokale behov. Jamfør også *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* § 2-1. 7

§ 3-1 NOKUTs evalueringskriterier

1. Sakkyndige oppnevnt av NOKUT vurderer institusjonens kontinuerlige og systematiske arbeid for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen.
2. De sakkyndige skal foreta en helhetlig bedømmelse av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det, der kriteriene nevnt i § 3-1.3 ses i sammenheng, jamfør Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 2.2.
3. Institusjonenes kvalitetssikringssystem evalueres ut fra følgende kriteriesett:
 - a. **Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur** NOKUT skal vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet fremmer bred deltakelse i kvalitetsarbeidet blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer, om det stimulerer til et kvalitetsarbeid som er preget av åpenhet engasjement og forbedringsvilje, og om informasjon og vurderinger er dokumenterte og tilgjengelige.
 - b. **Mål, plan og ledelsesforankring** NOKUT skal vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet er beskrevet slik at det angir de målsettinger, prosesser, aktører og fora som inngår, om det er forankret i ledelsen og besluttede organ på de ulike nivåer, om arbeids- og ansvarsfordeling i kvalitetsarbeidet er fastsatt, og om selve kvalitetssikringssystemet gjøres til gjenstand for jevnlig evaluering og utvikling med sikte på institusjonens eget behov.
 - c. **Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene** NOKUT skal vurdere hvorvidt sikring og vurdering i hvert enkelt igangsatt studium bygger på informasjon som innhentes systematisk og fra flere kilder, og om systemet har særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier.
 - d. **Analyse, vurdering og rapportering** NOKUT skal vurdere hvorvidt den informasjon som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledelsesnivå.
 - e. **Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring** NOKUT skal vurdere hvorvidt tiltak for forbedringer vurderes og iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalysene som gjøres. Dette gjelder både tiltak i tilfeller av svikt i forhold til akkrediteringskravene, og tiltak for å videreutvikle studiekvaliteten.

6.5 Uttalelse fra institusjonen

NOKUT - Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 1708 Vika

0121 Oslo

Rektor		NASJONALT ORGAN FOR KVALITET I UTDANNINGEN	
Sak./Dok.nr.:		2010/293-13	
J.dagp.:	15/8-12	Klass.:	521
Saksbeh.:	VAN	Adm.enhet:	TILSR
Deres ref.:		Vår ref.:	2006/344-436
Saksbehandler:			Sissel Waagbø
Tlf.:			71214130
Faks:			
E-post:			post@hiMolde.no
Molde:			08.08.2012

Uttalelse om evalueringsrapport fra sakkyndig komite om system for kvalitetssikring av utdanningen

Vi viser til rapport fra sakkyndig komité om evaluering av kvalitetssikring av utdanning ved Høgskolen i Molde.

Høgskolen i Molde opplevde komiteens besøk som konstruktiv og nyttig, og mener rapporten godt belyser de problemsstillinger som ble reist under besøket. Rapporten gir høgskolen et godt grunnlag for videreutvikling av kvalitetssikringssystemet og arbeidet med kvalitetsutvikling av utdanning. Utover høsten vil høgskolen ta tak i de foreslåtte rådene for videreutvikling av studieutvalget, kvalitetsteamene og den årlige kvalitetsrapporten, samt ha en gjennomgang av ansvar og rollefordeling i kvalitetssystemet med tanke på en tydeliggjøring.

Høgskolen har ingen ytterligere kommentarer til innholdet i rapporten, og benytter anledningen til å takke for en god og konstruktiv evalueringsprosess.

Med vennlig hilsen

Solfid Vatne

Sissel A. Waagbø
Studiesjef